

Dolecki, Marcin

Drugi coroczny przegląd prac magisterskich z zakresu historii farmacji

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 53/2, 279-281

2008

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

tem Wrocławskim a uczelniami syberyjskimi. Dzięki współdziałaniu Ośrodka Badań Wschodnich Uniwersytetu Wrocławskiego, Stowarzyszenia „Wspólnota Polska” i Państwowego Uniwersytetu Pedagogicznego w Tomsku wszystkie wygłoszone referaty planuje się wydać w ramach tomu pokonferencyjnego, w edycji dwujęzycznej – polsko-rosyjskiej. Miejmy nadzieję, że ta tradycja syberyjskich konferencji zostanie podtrzymana, co z pewnością przyniesie korzyści naukowe zainteresowanym stronom i przyczyni się do popularyzacji i pogłębienia wiedzy na ten interesujący temat.

Marta Staszczak
Katedra Etnologii
I Antropologii Kulturowej
Uniwersytetu Wrocławskiego
Wrocław

DRUGI COROCZNY PRZEGLĄD PRAC MAGISTERSKICH Z ZAKRESU HISTORII FARMACJI.

W dniu 29 listopada 2007 r. odbył się w Warszawie, w siedzibie Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego (ul. Długa 16), drugi Coroczny Przegląd Prac Magisterskich z Zakresu Historii Farmacji, zorganizowany wspólnie przez Zespół Historii Farmacji przy Sekcji Historii Chemii i Farmacji IHN PAN oraz Zespół Sekcji Historii Farmacji przy Polskim Towarzystwie Farmaceutycznym. W przeglądzie wzięli udział farmaceuci oraz historycy farmacji z różnych miast Polski. W tym roku do przeglądu zostało zgłoszonych osiem prac magisterskich z pięciu krajowych ośrodków akademickich (dla porównania, w ubiegłym roku do przeglądu zgłoszonych zostało pięć prac, wykonanych w trzech ośrodkach). Wszystkie omawiane prace zostały bardzo wysoko ocenione przez recenzentów.

Zebranych powitała doc. dr hab. Halina Lichočka (IHN PAN). Powitanie wygłosił również dr Jan Majewski, przewodniczący Zespołu Sekcji Historii Farmacji przy PTF, inicjator przeglądów. Następnie prowadzenie zebrania przejęła dr Beata Wysakowska, przewodnicząca Zespołu Historii Farmacji przy Sekcji Historii Chemii i Farmacji IHN PAN.

Podczas tegorocznego przeglądu, w krótkich, ok. 15 minutowych wystąpieniach, referenci omawiali układ wykonanych przez siebie w 2007 r. prac magisterskich oraz główne tezy w nich zawarte. Poniższe zestawienie zawiera streszczenie wypowiedzi uczestników przeglądu.

- 1) Mgr Ewa Gostomska (*Powstanie i rozwój Oddziału Analityki Medycznej/Medycyny Laboratoryjnej na Wydziale Farmaceutycznym Akademii Medycznej/Uniwersytetu Medycznego w Łodzi*. Praca obroniona w Pracowni Historii Farmacji i Muzeum Katedry Historii Medycyny i Farma-

- cji Uniwersytetu Medycznego w Łodzi. Opiekun naukowy pracy: dr Katarzyna Hanisz). Autorka omówiła historię wspomnianego wyżej Oddziału Analityki Medycznej oraz Medycyny Laboratoryjnej od jego powstania w 1977 r. do 2007 r. W swoim wystąpieniu próbowała m.in. odpowiedzieć na pytanie, czy studenci rocznych studiów analitycznych są w stanie osiąść wymagane przygotowanie do wykonywania zawodu analityka medycznego. Porównując czas trwania oraz organizację studiów w Oddziale Analityki Medycznej oraz Medycyny Laboratoryjnej z analogicznymi studiami w innych krajach Europy, referentka stwierdziła, że na postawione przez nią pytanie należałoby odpowiedzieć negatywnie.
- 2) Mgr Krzysztof Bełzowski (*Historia apteki „Pod Opatrnością” w Krakowie*. Praca przygotowana w Muzeum Farmacji Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego. Opiekun naukowy pracy: doc. dr hab. Zbigniew Bela). Autor przedstawił dzieje rodziny Rederów oraz dzieje wspomnianej apteki w czasach, gdy była ona własnością tej rodziny – Maksymiliana Redera, następnie zaś jego syna Zenona (w okresie od pierwszych lat XX w. do czasu upaństwowienia aptek w Polsce w 1951 r.).
 - 3) Mgr Przemysław Krzyżek (*Losy farmaceutów Śląska i Zagłębia Dąbrowskiego podczas II wojny światowej*. Praca obroniona na Wydziale Farmaceutycznym Śląskiej Akademii Medycznej w Sosnowcu. Opiekun naukowy pracy: doc. dr hab. Bożena Urbanek). Wśród głównych celów pracy autor wymienił m. in. wpływ różnic historycznych i kulturowych na kształtowanie się aptekarstwa Śląska i Zagłębia w latach 30. oraz 40. ubiegłego stulecia oraz ich losów jako grupy zawodowej w czasie II wojny światowej. Autor ustalił, iż zginęło wówczas prawie 30% aptekarzy polskich z tych terenów.
 - 4) Mgr Magdalena Bernaciak (*Apteka Stanisława Lichtsona w Kazimierzu Dolnym nad Wisłą*. Praca obroniona w Zakładzie Historii Nauk Medycznych Akademii Medycznej im. prof. Feliksa Skubiszewskiego w Lublinie. Opiekun naukowy pracy: dr Andrzej Wróbel). Podstawową część pracy stanowił opis dziejów apteki, będącej do II wojny światowej w posiadaniu rodziny Lichtsonów, od jej powstania do czasów współczesnych, ponadto w pracy zostały przedstawione początki aptekarstwa w Kazimierzu.
 - 5) Mgr Agnieszka Niedźwiedzka (*Metody i leki stosowane w leczeniu kiły na przestrzeni wieków*. Praca obroniona w Pracowni Historii Farmacji i Muzeum Katedry Historii Medycyny i Farmacji Uniwersytetu Medycznego w Łodzi. Opiekun naukowy pracy: dr Katarzyna Hanisz). Autorka

- przedstawiła zarys dziejów poszukiwania lekarstwa na kiłę oraz przegląd głównych teorii dotyczące jej etiologii.
- 6) Mgr Monika Michalska (*Aptekarstwo Chełma. Papużyńscy*. Praca obroniona w Zakładzie Historii Nauk Medycznych Akademii Medycznej w Lublinie. Opiekun naukowy pracy: dr Andrzej Wróbel). Główna część pracy dotyczyła losów apteki w Chełmie za czasów, gdy jej właścicielem był Józef Papużyński (1879–1944), następnie jego syn, Janusz Papużyński (1911–1989).
 - 7) Mgr Dagmara Sztaba (*Znaczenie roślin biblijnych w farmacji*. Praca obroniona w Katedrze Farmakognozji Collegium Medicum UJ. Opiekun naukowy pracy: dr Krzysztof Kmieć). Autorka omówiła w swojej pracy 99 gatunków roślin wymienianych w Biblii. Jedną z ciekawostek przedstawionych w powyższej pracy, była próba ustalenia, czym mogła być „manna z nieba” (Wj 16, 14) (zdaniem autorki – jesion mannowy lub krusznica jadalna). Jedną z głównych konkluzji pracy oraz referatu było stwierdzenie, iż prawie wszystkim roślinom wymienianym w Biblii przypisywano działanie lecznicze.
 - 8) Mgr Joanna Przybyło (*Kalendarz farmaceutyczny mgr farmacji Franciszka Heroda z lat 1921–1939*. Praca obroniona w Instytucie Informacji Naukowej i Bibliologii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Opiekun naukowy pracy: prof. dr hab. Janusz Tondel). Autorka przedstawiła m. in. zarys życia i działalności zawodowej Franciszka Heroda oraz układ treści zamieszczanych w kolejnych wydaniach Kalendarza. Wyjaśniła także rolę, jaką odgrywało to wydawnictwo dla farmaceutów, uwzględniając ówczesny zły stan rynku polskich podręczników farmaceutycznych.

Po zakończeniu prezentacji prac głos zabrała doc. Halina Lichočka, która podkreśliła, iż wszystkie prezentowane prace są na wysokim poziomie oraz zaproponowała publikację pracy mgr Joanny Przybyło oraz mgr Ewy Gostomskiej w *Analectach* (czasopiśmie wydawanym przez IHN PAN). Doc. Lichočka podziękowała gościom za przybycie i wyraziła nadzieję na ponowne spotkanie na kolejnym przeglądzie w przyszłym roku. Podziękowania zgromadzonym uczestnikom wyraziła również dr Beata Wysakowska oraz dr Jan Majewski.

Po zakończeniu części oficjalnej zebrania, uczestnicy przeglądu zostali nagrodzeni książkami z zakresu historii nauki, ufundowanymi przez Instytut Historii Nauki PAN oraz Polskie Towarzystwo Farmaceutyczne, następnie zaś goście udali się na przygotowany przez organizatorów obiad (w siedzibie PTF).

Marcin Dolecki
Instytut Historii Nauki PAN
Warszawa